

Aan de gemeenteraad

Op 13 februari 2025 stelde raadslid N. Akhatab (DENK) ons schriftelijke vragen over Oneerlijke kansen bij zorgaanbieders in de Wmo (25bb001032).

Inleidend wordt gesteld:

Geachte voorzitter,

Onze fractie bereiken verschillende signalen dat in de aanbesteding van het zorgaanbod de kleine zorgaanbieders geen eerlijke kans krijgen om mee te doen in de aanbesteding. Daarnaast bereiken ons berichten dat bij het uitvoeren van steekproeven, om te kijken hoe de zorg geleverd wordt dan wel uitgevoerd wordt, dit vaak in dezelfde gebieden gebeurt en zelfs bij dezelfde cliënten. Wij, van DENK Rotterdam, vinden deze signalen zorgelijk en stellen u daarom de volgende vragen:

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Kunt u ons een overzicht geven van het aantal zorgaanbieders dat kleiner is dan 40 medewerkers en die nu verbonden zijn als aanbieder aan de gemeente? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Deze gegevens worden niet door de gemeente bijgehouden, aangezien de gemeente hier geen eisen aan stelt.

Vraag 2:

Bent u het met ons eens dat ook kleine zorgaanbieders het verdienen om mee te doen in de aanbesteding? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Het college is het eens met u dat kleine zorgaanbieders het verdienen om mee te doen in de aanbesteding. Dit is met de huidige inkoopprocedures ook mogelijk. Zie verder het antwoord op vraag 8.

Vraag 3:

Bent u het eens dat juist de kleine zorgaanbieders laagdrempelig te werk kunnen gaan en dus perfect kunnen aansluiten op de leefwereld van de cliënt en dus cultuursensitief te werk kunnen gaan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Nee, dit zijn we niet met u eens. In de inkoopdocumenten is cultuursensitief werken aan alle gecontracteerde zorgaanbieders als eis opgenomen. Dit is een algemene eis die geldt voor zowel grote als kleine zorgaanbieders. Ook grote zorgaanbieders worden daarmee geacht laagdrempelig en cultuursensitief te werk te gaan.

Vraag 4:

Bent u het met ons eens dat wij als hele diverse stad, alles op alles moeten zetten om ervoor te zorgen dat iedereen een eerlijke kans heeft om mee te doen met een aanbesteding? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Het college is het eens met u dat iedereen een eerlijke kans moet hebben om mee te doen met een aanbesteding. Dit is binnen de huidige inkoopprocedures (inkoopbeleid) ook een vereiste.

Vraag 5:

Bent u het met ons eens dat het contracteren van de kleine zorgaanbieders bijdraagt aan het verminderen van de wachtlijsten voor de Wmo? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Nee, dit is het college niet met u eens. De omvang van de zorgaanbieder is hier minder relevant. Mogelijk vermindert het contracteren van kleinere zorgaanbieders de wachtlijsten, echter hangt dat van meerdere factoren af en is dat niet met zekerheid te stellen.

Vraag 6:

Op welke manieren gaat de gemeente zich inzetten om kleinere zorgaanbieders meer te gaan betrekken bij een volgende aanbestedingsronde?

Antwoord:

Het betrekken van de zorgaanbieders die geïnteresseerd zijn in een opdracht van de Gemeente, zal onderdeel zijn bij de voorbereidingen van een nieuwe inkoop. Ontwikkelingen rondom aanbestedingen worden voor alle zorgaanbieders op een openbaar toegankelijk aanbestedingsplatform gepubliceerd, evenals onze eigen webpagina: [Zorg voor elkaar | rotterdam.nl](https://www.rotterdam.nl/zorg-voor-elkaar).

Vraag 7:

Klopt het dat de gemeente tegen kleine zorgaanbieders zegt dat ze zich als onderaannemer beschikbaar kunnen stellen bij gecontracteerde aanbieders? Zo ja, kunt u aangeven waarom dat is?

Antwoord:

Nee, dit klopt niet voor wat betreft de fase van de aanbesteding. Daarin is voor alle inschrijvers een *level playing field*. Bij een gegund contract is er in principe binnen het huidige model geen mogelijkheid meer tot toetreding. Het is mogelijk dat de gemeente aanbieders die zich niet het hebben ingeschreven en/of niet gegund zijn, attendeert op de mogelijkheid van onderaanneming.

Vraag 8:

Bent u bekend met de signalen dat veel kleine zorgaanbieders op voorhand al worden uitgesloten? Zo nee, bent u bereid om onderzoek te doen naar deze signalen? Zo nee, waarom niet? (zie gestelde eisen in beschrijvend document van de aanbesteding paragraaf 5.2.2 m.b.t het hebben van dagbesteding en referentie-eisen)

Antwoord:

Er is geen eis aan de omvang van de organisatie. Wel is een minimaal aantal cliënten waarmee ervaring is, vastgesteld per deelopdracht. Het college is van mening dat met deze eis van een minimaal aantal cliënten de benodigde kwaliteit en beschikbaarheid kan worden geleverd aan de cliëntgroepen. Bij de voorbereidingen van een nieuwe inkoop kunnen zorgaanbieders via marktconsultaties signalen delen, een specifiek onderzoek is niet nodig.

Inleidend wordt gesteld:

Ook hebben we begrepen dat het aanvraagproces van de Persoonsgebonden Budget (Pgb) lastig is en steeds lastiger wordt voor veel bewoners van onze gemeente. Dit staat niet in verhouding met een aanvraag van een inwoner voor dezelfde ondersteuning, maar dan in de vorm van Zorg in natura (ZIN) via de gecontracteerde aanbieders. Wij wensen u hierover de volgende vragen te stellen:

Vraag 9:

Herkent u de signalen dat het aanvragen van een Pgb voor veel inwoners nog steeds als lastig wordt ervaren? Zo ja, wat is uw reactie hierop?

Antwoord:

Het aanvragen van een pgb kan als lastig worden ervaren. Het beheren van een pgb vraagt de nodige vaardigheden. Dit is vastgelegd in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en uitgewerkt in onze regelgeving. Cliënten die gebruik maken van zorg in natura hoeven niet over deze vaardigheden te beschikken. Budgethouders hebben deze vaardigheden nodig om het pgb goed te kunnen beheren en met hun verantwoordelijkheid als opdrachtgever respectievelijk werkgever om te kunnen gaan. In die zin kan toetsing door gemeente als belastend worden ervaren door aanvragers, maar we achten dit noodzakelijk, ook ter bescherming van budgethouders zelf. Overigens kan de client die niet over de benodigde vaardigheden beschikt, maar wel een pgb wenst, een vertegenwoordiger inschakelen.

Vraag 10:

Bent u op de hoogte van het feit dat het aanvraagformulier, zoals gemeld in de verordening maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp 2025, artikel 2.5 lid 1, nergens te vinden is voor de inwoner? Zo ja, waarom? Zo nee, kunt u deze openbaar en toegankelijk maken voor de inwoners van onze gemeente?

Antwoord:

Via de gemeentelijke website kan er op dit moment op een eenvoudige manier een melding voor een hulpvraag gedaan worden. Naar aanleiding van de melding wordt er een uitvraag gedaan om de behoefte van ondersteuning te onderzoeken. Van dit onderzoek wordt een ondersteuningsverslag opgesteld en gedeeld met de client. Om het doen van een aanvraag voor de inwoner zoveel mogelijk te vereenvoudigen, is het ondertekenen van dit verslag in de regelgeving aangemerkt als aanvraag. Het doen van een aanvraag kan na afronding van het onderzoek, of nadat de termijn voor het onderzoek is verstreken. We herkennen het beeld dat het aanvraagformulier niet eenvoudig te vinden is. Er komt een nieuwe wet aan die gevolgen heeft voor onze dienstverlening. De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) gaat 1 januari 2026 in, wat betekent dat er een digitale aanvraagmethode moet zijn. In voorbereiding hierop wordt het aanvraagproces geëvalueerd en indien nodig aangepast.

Vraag 11:

Bent u op de hoogte van het feit dat een inwoner bij een telefonische melding voor ondersteuning geen juridische grondslag heeft om de gemeente in gebreke te stellen bij het overschrijden van de wettelijke beslistermijn, omdat dit gezien wordt als een meldingsfase en geen aanvraagfase? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Er is wettelijk vastgelegd dat na het binnenkomen van een ondersteuningsvraag/melding de gemeente 6 weken de tijd heeft onderzoek te doen naar de ondersteuningsvraag van de inwoner. Na afloop van het onderzoek of na de 6 weken termijn kan er een aanvraag worden ingediend. Wanneer een aanvraag vervolgens niet binnen 2 weken wordt afgehandeld kan de inwoner een ingebrekestelling indienen. Dit geldt voor telefonische meldingen en meldingen die anderszins zijn binnengekomen. Er is dus wel gelegenheid voor ingebrekestelling, maar niet meteen na het verstrijken van de termijn die voor de melding gehanteerd wordt.

Vraag 12:

Bent u het met ons eens dat het papierwerk wat vast zit aan een Pgb-aanvraag veel te veel is en dus ook veel minder kan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Nee, het college deelt niet de mening dat er te veel papierwerk aan vastzit. Een pgb aanvraag leidt tot papierwerk, maar geeft zowel de inwoner als de gemeente inzicht in de pgb vaardigheden en de gekozen zorgaanbieder. Zie ook het antwoord op vraag 9.

Vraag 13:

Bent u het met ons eens dat een inwoner die de ondersteuning wenst te ontvangen via een Pgb i.p.v. ZIN aan veel meer evaluatiemomenten wordt onderworpen dan een inwoner die ondersteuning ontvangt via ZIN? Zo ja, waarom?

Antwoord:

Wij evalueren tussentijds en wij evalueren bij een melding voor verlenging of wijziging (herindicatie) van ondersteuning. Het proces van evalueren als onderdeel van een herindicatie of verlenging is bij ondersteuning vanuit een pgb niet anders dan bij ondersteuning van een gecontracteerde zorgaanbieder. De tussentijdse evaluaties hebben tot nu toe wel meer plaatsgevonden bij ondersteuning vanuit een pgb dan vanuit ZIN.

Dit heeft er mee te maken dat wij willen monitoren of de cliënt de ondersteuning ontvangt die hij nodig heeft en of het pgb goed wordt beheerd. Momenteel wordt de werkwijze evalueren doorontwikkeld en zal het onderscheid tussen evaluaties bij een pgb- of ZIN-indicatie verdwijnen.

Vraag 14:

Op basis van welke criteria wordt op dit moment de steekproef gehouden om burgers te onderwerpen aan een onderzoek m.b.t. de ontvangen ondersteuning vanuit de Wmo?

Antwoord:

De dossiers worden voor de steekproef willekeurig geselecteerd. Alleen de ZIN dossiers zijn onderdeel van de steekproef (zie ook vraag 18).

Vraag 15:

Bent u bekend met de signalen dat controle over de geleverde zorg door WMO adviseurs stroef verloopt? Zeer belastend, geen duidelijke informatie over het doel en de duur. Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Nee, omdat wij dit signaal niet hebben ontvangen. Wij vinden de controles noodzakelijk en vragen van alle cliënten medewerking (dit zijn ze ook wettelijk verplicht). Uiteraard verwachten we goede communicatie over het doel van dit onderzoek. Voor de steekproef hebben wij nu nog een apart team dat het onderzoek uitvoert. Het verder optimaliseren van het onderzoek naar geleverde zorg door de Wmo-adviseurs heeft onze aandacht en wordt uitgewerkt in reguliere werkinstructies.

Vraag 16:

Is bij u bekend dat er vaak in dezelfde gebieden steekproeven worden gehouden, het gaat om de gebieden Maashaven en Feijenoord? Zo nee, bent u bereid hier onderzoek naar te doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Nee, de steekproef wordt willekeurig gedaan en richt zich dus niet op een specifiek gebied.

Vraag 17:

Is het bij u bekend dat de steekproeven zelfs vaak bij dezelfde cliënten zijn, waarom is dit? Bent u bereid hier onderzoek naar te doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Nee, dat beeld herkennen wij niet en dat is niet de werkwijze van de steekproef.

Vraag 18:

Slechts 7% van de Wmo en Jeugdwet uitgaven verlopen via een PGB. Kun u mij aangeven of de onderzoeken die gehouden worden naar ratio Pgb-Zin verlopen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Als met onderzoeken de steekproef wordt bedoeld, dan is dit niet naar ratio. De steekproef richt zich alleen op de gecontracteerde zorg (ZIN) en niet op pgb. Voor de pgb-indicaties voeren wij jaarlijks steekproefsgewijs een doel- en rechtmatigheidsonderzoek uit.

Daarnaast doen wij bij een pgb-indicatie onderzoek naar geleverde zorg bij een evaluatie, herindicatie en/of verlenging.

Vraag 19:

Zijn de onderzoeken die uitgevoerd worden door de gemeentelijke toezichthouders, naar de rechtmatigheid en doelmatigheid m.b.t de Wmo gelijk voor de inwoners die de ondersteuning ontvangen middels een pgb als die van inwoners die dit ontvangen via ZIN? Zo ja, wat is het controleplan hiervoor?

Antwoord:

Ja. De onderzoeken van de toezichthouders hebben zich gericht op pgb Wmo en zijn inmiddels uitgebreid naar zorg in natura.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten